

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς παρουσιάζει τὰ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἀποσταλέντα βιβλία ἐξαίρων ἰδίως τὸν τρίτον Τόμον τῶν «Ἀκαδημειῶν» τοῦ κ. Θεοφίλου Βορέα, τὸ ἔργον τοῦ κ. Ἀριστοτέλους Κούζη «L'évolution de la Médecine en Grèce» 1935, ὡς καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ Ξένου Ἑταίρου τῆς Ἀκαδημίας κ. Hiller v. Gaertringen ἐκδοθέντα τόμον τὸν περιέχοντα τὴν ἀλληλογραφίαν τῶν Momsen καὶ Wilamowitz, Berlin 1935.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ. — Περὶ τοῦ ἀξιώματος τῶν ἐπισκοπειανῶν, ὑπὸ *K. M. Πάλλη**.

I.—Οἱ Ἐπισκοπειανοὶ ἀποτελοῦσιν, ὡς καὶ οἱ σεκρετικοὶ κατὰ τὴν τοῦ Βαλσαμῶνος μελέτην περὶ τῶν δύο ὁφφικίων τοῦ τε χαρτοφύλακος καὶ τοῦ πρωτεκδίκου¹, τάγμα ἢ τάξιν².

II.—Καταλέγονται ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ Εὐχολογίῳ ἐκδ. Γοάρου πρώτου καταλόγου ἐν τῇ ἐβδόμῃ πεντάδι, τῇ τάξει ἕκτοι. Τοῦναντίον, οὐδεμία γίγνεται μνεῖα τοῦ ἀξιώματος τῶν ἐπισκοπειανῶν παρὰ Κωδίνῳ τῷ Κουροπαλάτῃ, ὁφφικ. Μεγ. ἐκκλησίας³, οὐδ' ἐν τοῖς καταλόγοις ἐκκλησιαστ. ὁφφικ. τοῖς ἐν Συντ.⁴, οὐδὲ παρὰ Ματθαίῳ τῷ μοναχῷ ὁφφικ. Μεγ. ἐκκλησίας⁵, οὐδ' ἐν τῷ καταλόγῳ ὁφφικ. τῷ ἐν τῷ Μεγ. Εὐχολογίῳ.

III.—Καθ' ἡκοντα εἶχον τὸ ὑπουργεῖν καθόλου τῷ ἐπισκόπῳ, εἰδικώτερον δέ, 1) ὡς πρὸς τὰς ἐκλογὰς (ψηφους) τῶν ἐπισκόπων, τὸ κατ' ἐντολὴν (κατ' ἐπιτροπὴν) τοῦ χαρτοφύλακος διαβιβάζειν τὰς πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς προσκλήσεις πρὸς τὸ προσκαλεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν τῆς ἐκλογῆς τόπον κατὰ τὴν ἀπὸ 1187 νεαρὰν τοῦ αὐτοκράτορος Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου, ἐν ᾗ καὶ γίγνεται μνεῖα τοῦ ἐπισκοπειανοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Χειρομάλου⁶, 2) ὡς πρὸς τὴν ἄσκησιν τῆς ποινικῆς καὶ πειθαρχικῆς ἐξουσίας: α) τὸ ὑπουργεῖν τῷ χαρτοφύλακι, ὅστις προκαθήμενος ἐποιεῖτο ἀρρωστημάτων θεραπείαν κατὰ τὴν τοῦ Βαλσαμῶνος μελέτην περὶ τῶν δύο ὁφφικίων τοῦ τε χαρτοφύλακος καὶ τοῦ πρωτεκδίκου⁷, β) τὸ ἔστιν ὅτε πρὸ τῆς πατριαρχικῆς συνόδου κατηγορεῖν

* Ἐξήγησις τῶν συντετμημένων λέξεων:

A. P.=Acta Patriarchatus Constantinopolitani, edid. Miklosich et Müller.

Συντ.=Σύνταγμα ἱερῶν κανόνων, ἔκδ. Γ. Α. Πάλλη καὶ Μ. Ποτλῆ.

¹ Συντ. 4 σ. 537. ² Αὐτ. σ. 541. ³ Συντ. 5 σ. 533 καὶ ἐπ. ⁴ 5 σ. 534 καὶ ἐπ. ⁵ Αὐτ. σ. 540.

⁶ Jus Graeco-Romanum, ed. Zachariae a Lingenthal, 3 σ. 511.

⁷ Συντ. 4 σ. 541.

(λίβελλον κατηγορίας διδόναι) ἐπταικίотας κληρικούς. Οὕτω, ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς πατριαρχικῆς συνόδου τῆς 24 Αὐγούστου 1383 παραστάς, ὁ ἀπὸ τῶν ἐπισκοπειανῶν Γεώργιος ὁ Πανορμηνός, ὑπέβαλεν ἐκ πλείονων κεφαλαίων κατηγορίαν (λίβέλλους) κατὰ τοῦ πρωτοπαπᾶ τῶν Βλαχερνῶν Κωνσταντίνου τοῦ Καβάσιλα· ἔπραξε δὲ τοῦτο, διότι εὐεργετηθεὶς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου (ὄρισμῶ δεσποτικῶ πατριαρχικῶ) διὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ ἐπισκοπειανοῦ, ὑπέλαβεν ὅτι ὥφειλεν ἵνα ἀρμόδιως γνωρίσῃ πᾶν ὅτι θὰ ἐμάνθανε κατὰ κληρικῶν, ἵνα μὴ γνωσθέντος τοῦ πράγματος ἄλλοθεν, ἔχῃ βεβαρημένην τὴν συνείδησιν ἐπὶ τῇ σιωπῇ¹, γ) τὸ ἔστιν ὅτε παρίστασθαι κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ χαρτοφύλακος γιγνομένης ἀνακρίσεις². 3) Ὡς πρὸς τὰς δικαιοπραξίας, ἔστιν ὅτε παρίστασθαι αὐτοὺς κατὰ τὴν σύνταξιν συμβολαίων, ὡς πρατηρίων· οὕτω πρὸ τοῦ ἐπισκοπειανοῦ Δημητρίου τοῦ Καπηλαβῆ ἐγένετο τὸ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1327 πρατήριον³. 4) Ὡς πρὸς τὰ τελετουργικά: α) τὸ κατὰ τὸν ἐνθρονισμόν τοῦ ἐπισκόπου λαμπαδοφορεῖν⁴, β) τὸ μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ «Σοφία ὀρθοί» ἐκφωνεῖν τὸ δέσποτα⁵.

IV.—Ἐδύναντο νὰ ὧσι τετιμημένοι καὶ δι' ἄλλου ὑπουργήματος, 1) ἐνός, ὡς τοῦ θυρωροῦ τοῦ πατριαρχικοῦ κελλίου· ἀμφοτέρω τὰ ἀξιώματα ταῦτα εἶχε λ. χ. Γεώργιος ὁ Σιγηρός, οὗ γίγνεται μνεία ἐν τῇ ἀπὸ Μαΐου 1341 συνοδικῇ ἀποφάσει τοῦ πατριάρχου Ἰωάννου ΙΔ' τοῦ Καλέκα⁶ ἢ 2) δύο, ὡς τοῦ θυρωροῦ τοῦ πατριαρχικοῦ κελλίου καὶ τοῦ ἐκκλησιάρχου. Τοῖς ἀξιώμασι τούτοις ἦν τετιμημένος λ. χ. Γεώργιος ὁ Πανορμηνός, οὗ γίγνεται μνεία ἐν τῇ ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1383 συνοδικῇ ἀποφάσει τοῦ πατριάρχου Νεΐλου⁷.

V.—Καθίσταντο συνήθως ψάλλται ἢ ἀναγνώσται⁸, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ πρεσβύτεροι.

Οὕτω πρεσβύτερος ἦν λ. χ. ὁ ἐπισκοπειανὸς Γεώργιος ὁ Πανορμηνός, οὗ μνεία γίγνεται ἐν τῇ ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1383 πράξει τοῦ πατριάρχου Νεΐλου⁹.

¹ A. P. 2, σ. 52.

² Ὅρα τὴν ἀπὸ Ἰουνίου 1387 συνοδικὴν ἀπόφασιν τοῦ πατριάρχου Νεΐλου τὴν ἀφορῶσαν εἰς τὸν μοναχὸν Ἰωσήφ ἐν A. P. 2, σ. 99. 102.

³ Ὅρα ἐν Βυζαντινοῖς Χρονικοῖς Πετροπόλεως παραρτ. τοῦ 17ου τόμου (1911) σ. 231 καὶ 232.

⁴ Ὅρα Θεσσαλονίκης Συμεὼν περὶ χειροτ. κεφ. κ'.

⁵ Ὅρα Du Cange λέξ. ἐπισκοπειανοί.

⁶ A. P. 1 σ. 223.

⁷ A. P. 2 σ. 51.

⁸ Οὕτως ἀναγνώστης ἦν ἐν τῇ μητροπόλει Θεσσαλονίκης ὁ ἐπισκοπειανὸς Δημήτριος ὁ Καπηλαβῆς οὗ γίγνεται μνεία ἐν τῇ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1927 πρατηρίῳ. Ὅρα ἐν Βυζαντινοῖς Χρονικοῖς παραρτ. τόμου 17ου (1911) σ. 231 καὶ 232.

⁹ A. P. 2 σ. 51.